

FORORD

Denne lov- og regelsamlingen inneholder de mest sentrale lover, forskrifter og annet regelverk som er relevant for faget arbeidsrett. Arbeidsrettslig lovgivning er gjengitt i sin helhet, mens de lover som bare delvis har betydning i arbeidsrettslig sammenheng, er gjengitt i utdrag. Regelverk som bare delvis er gjengitt i samlingen, er i innholdsfortegnelsen markert med *. I gjengivelsen av direktivene er en del formelle passasjer utelatt av plasshensyn.

Det er vårt håp at samlingen kan være et nytlig hjelpemiddel for dem som skal lære seg arbeidsrett. Det er helt nødvendig å bli kjent med og vant til å bruke regeltekster. Denne boken bør derfor brukes aktivt når du leser pensum. I tillegg til å være et nødvendig hjelpemiddel i undervisningen er det også meningen at denne samlingen skal kunne bli godkjent som hjelpemiddel til eksamen. Men vi har også hatt for øye at samlingen skal være nyttig for alle som trenger en oversikt over arbeidsrettslig regelverk.

Vi legger stor vekt på at lov- og regelsamlingen skal være så oppdatert som mulig, og samlingen er à jour per 1. januar 2020. Produktionsprosessen for lovsamlingen har imidlertid gjort at vi har forskuttet revisjonen av hovedavtalen for KS. Endringene som fremgår av protokoll av 6. desember 2019 fra hovedavtalen, er innarbeidet i avtalen som er inntatt i samlingen, selv om uravstemningen over endringene ennå ikke var avsluttet da det ble satt sluttstrek for manusarbeidet.

Endringer i regelverket må påregnes i tiden frem til neste utgave av samlingen, og den enkelte bør til enhver tid undersøke om det har skjedd endringer i bestemmelser som skal anvendes.

Vi håper du vil ha glede av lov- og regelsamlingen og ønsker deg lykke til med studiene.

Oslo, 20. januar 2020

Kjell Ove Ernes

Tron Løkken Sundet

INNHOLD

I. LOVER

Grunnloven av 17. mai 1814*	13
Kong Christian Den Femtis NorskeLov av 14. april 1688*.....	22
Lov om avslutning av avtaler, om fuldmagt og om ugyldige viljeserklæringer av 31. mai 1918 nr. 4 [avtaleloven]	23
Lov 26. april 1947 om 1 og 17. mai som høgtidsdager.....	32
Lov 5. desember 1947 nr. 1 om boikott [boikottloven].....	33
Lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister [tjenestetivistloven].....	34
Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)*	43
Lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning (skadeserstatningsloven)*	64
Lov 17. april 1970 nr. 21 om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeids- takere [arbeidstakeroppfinnelsesloven]	71
Lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie [ferieloven].....	74
Lov 6. mai 1988 nr. 22 om lønnsplikt under permittering (permitteringslønnsloven).....	82
Lov 16. juni 1989 nr. 66 om yrkesskadeforsikring [yrkesskadeforsikringsloven]*	85
Lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoved- delen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) mv. [EØS-loven]*	89
Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. (allmenngjøringsloven)	98
Lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred	103
Lov 28. februar 1997 nr. 2 om folketrygd (folketrygdloven)*	106
Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæring [opplæringslova]*.....	161
Lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven)	169
Lov 15. juli 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)	196
Lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven)	310
Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)	316
Lov 19. juni 2006 nr. 176 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemeld (offentleglova)*	375

Lov 27. januar 2012 nr. 9 om arbeidstvister (arbeidstvistloven).....	385
Lov 27. januar 2012 nr. 10 om lønnsnemnd i arbeidstvister.....	401
Lov 16. juni 2016 nr. 67 om statens ansatte mv. (statsansatteloven).....	403
Lov 16. juni 2017 nr. 61 om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven).....	417

II. FORSKRIFTER

Forskrift til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften) (FOR-2006-12-15-1456)*	441
Forskrift om lønnsplikt under permittering (FOR-2016-06-21-764)	446
Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) (FOR-2011-12-06-1356)	447
Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning (FOR-2011-12-06-1355)*.	475
Forskrift til lov om statens ansatte mv. (FOR-2017-06-21-838)	503
Forskrift om arbeidsgivers innsyn i e-postkasse og annet elektronisk lagret materiale (FOR-2018-07-02-1108).....	508
Forskrift om kameraovervåking i virksomhet (FOR-2018-07-02-1107)	510

III. EU/EØS-ARBEIDSRETT

EU's Charter om grunnleggende rettigheter*	515
Utsendingsdirektivet (direktiv 96/71)	522
Deltidsarbeidsdirektivet (direktiv 97/81/EC)	529
Masseoppsigelsesdirektivet (direktiv 98/59/EC).....	537
Direktiv om midlertidig ansettelse (direktiv 1999/70)	542
Rammedirektivet (direktiv 2000/78).....	548
Virksomhetsoverdragelsesdirektivet (direktiv 2001/23).....	558
Direktiv om informasjon og drøftelse (direktiv 2002/14)	565
Arbeidstidsdirektivet (direktiv 2003/88)	572
Likebehandlingsdirektivet (direktiv 2006/54)	584
Vikarbyrådirektivet (direktiv 2008/104).....	600
Utsendingsdirektivet – endringsdirektiv 2019 (direktiv 2018/957)	608
Direktivet om tydelige og forutsigbare arbeidsvilkår (direktiv 2019/1152).....	619

IV. INTERNASJONAL ARBEIDSRETT

ILO-konvensjon nr. 87 (organisasjonsfrihet).....	637
ILO-konvensjon nr. 98 (forhandlings- og organisasjonsfrihet)	640
ILO-konvensjon nr. 100 (likelønn)	642
ILO-konvensjon nr. 111 (diskriminering)	644
ILO-konvensjon nr. 135 (ansattes representanter)	646
ILO-konvensjon nr. 154 (kollektive forhandlinger).....	648

Den europeiske sosialpakten av 3. mai 1996.....	651
---	-----

V. TARIFFAVTALER

Hovedavtalen LO-NHO (arbeidere) (2018–2012).....	669
Hovedavtalen KS 2020.....	724
Hovedavtalen Spekter 2018–2021.....	750
Hovedavtalen i staten (2019–2020)	774